

tioner på arbejdsmarkedet. I det oprindelige finske forslag fandtes en henvisning til mæglingsinstitutionen, en tanke som også blev berørt under debatten i udvalget. Alle ændringsforslag blev dog trukket tilbage under hensyn til spørgsmålets kontroversielle karakter, som bl. a. skyldtes, at forslagene kunne udlægges som anbefaling af tvungen voldgift. Den foreslåede tekst blev derefter vedtaget med 82-3-12 (østlande).

Paragraf 22 (b) om befolkningsproblemet har sin baggrund i et ændringsforslag fra Sierra Leone. Bl. a. flere latinamerikanske lande gav under debatten udtryk for de traditionelle katolske synspunkter om foranstaltninger til børnebegrænsning. Danmarks repræsentant udtalte, at familieplanlægning er en forudsætning for social fremskridt og menneskelig værdighed. Efter en kort omtale af den kritiske situation på undervisningens og fødevarernes område blev det enkelte lands ret til selv at fastlægge sin befolkningspolitik fastslået. Danmarks befolkningspolitik havde således varieret gennem tiden efter omstændighederne. Herefter redegjordes på grundlag af nyligt fremkomne oplysninger for det betydelige antal af uønskede fødsler og den nære sammenhæng mellem uønsket svangerskab og kunstigt fremkaldte aborter. Fra dansk side kunne man støtte Sierra Leones ændringsforslag. Finland, Norge og Sverige afgav tilsvarende positive indlæg.

I Sierra Leones oprindelige forslag var paragraffen formuleret sådan, at det var de enkelte personer, der skulle have adgang til viden og midler for at blive i stand til at udøve retten til at planlægge deres familie, en formulering som stammer fra menneskerettighedskonferencen i Teheran. Denne formulering kunne imidlertid ikke opretholdes, og paragraffen taler således nu om „familiens ret“.

Ved en af Irland krævet særafstemning blev det med stemmerne 60-16 (katolske lande)-17 (bl. a. østlande) vedtaget at beholde ordet „midler“ i teksten. Ukraine anmodede om særafstemning på ordene om, at befolkningsprogrammerne skulle være „en del af den almindelige lægeforsorg“. Disse ord bibeholdtes med stemmerne 64-20-13. Hele paragraffen vedtoges med stemmerne 67-6-26. De nordiske lande var blandt dem som stemte for. Argentina, Brasilien,

Cuba, Gabon, Niaragua og Portugal stemte imod, medens bl. a. Østrig, de latinamerikanske lande og østlandene afstod.

I tilknytning til det ovenfor som paragraf 20 (a) omtalte fællesnordiske initiativ fremsatte de fem nordiske lande et forslag til en paragraf om etablering af børneforsorgsforanstaltninger til gavn for børnene og til sikring af forældrenes deltagelse i samfundets sociale udvikling. På fransk foranledning, men med nordisk accept, blev teksten ændret, så den kom til at udtale, at børneforsorg skal oprettes i børnenes og de arbejdende forældres interesse. Paragraffen blev herefter vedtaget enstemmigt, jfr. paragraf 22 (c).

I deklARATIONENS artikel 23 er samlet paragraffer vedrørende UNCTAD-problematikken og det andet udviklingstår. Paragrafferne (c) og (e) om henholdsvis mere og bedre koordineret bistand, såvel teknisk, finansiel som materiel og udvidet international handel, herunder bl. a. ikke-gensidigt og ikke-diskriminatorisk præferencesystem for u-landenes eksport og gennemførelse af generelle og omfattende råvareaftaler stammer fra det oprindelige af kommissionen for social udvikling udarbejdede deklara-tionsudkast. Paragrafferne (a) og (b) om henholdsvis fastlæggelse af vækstrater for udviklingslandene og 1 pct-målsætningen, herunder lånebetingelser, baserer sig derimod på forslag fremsat af den ovenfor omtalte u-landsgruppe, medens paragraf (d) vedrørende bistand med henblik på at sætte udviklingslandene i stand til at udnytte deres egne naturressourcer blev introduceret af Irak.

Der var blandt de vestlige lande betydelig utilfredshed med, at de nævnte problemer skulle omtales så detaljeret i en deklARATION af omhandlede art og en vis frygt for, at paragraffernes vedtagelse eventuelt senere ville blive taget til indtægt af udviklingslandene, når de pågældende spørgsmål kom til behandling i de kompetente organer. Når de vestlige lande trods denne uvilje over en bred front stemte for alle paragrafferne med undtagelse af (d), skyldtes det i høj grad, at ingen af de mere betydningsfulde lande i gruppen — først og fremmest USA og UK — i sidste instans var indstillet på at tage en konflikt med udviklingslandene på dette punkt. Situationen omkring drøftelsen af